

A „Szombathely mindenkép(p)en” című gyűjtőpályázat eddigi eredményei

A Vasi Múzeumbarát Egylet és a Szombathelyi Szépítő Egylet felhívásának mérlegét megvonva elmondhatjuk, hogy az elmúlt évben a program első és legfontosabb részét, az anyaggyűjtést sikeresen elvégeztük. Közel kétezer fényképet digitalizáltunk, amelyeket folyamatosan dolgozunk fel.

Az idén kezdődő második szakaszban kerül sor azokra a beszélgetésekre, előadásokra, amikor a közönség is megismerheti a begyűjtött fényképek egy részét és a műkedvelő fotósokat, vagy azok leszármazóit. A 2010-es év novemberében pedig szeretnénk egy kiállítással emlékezni Szombathely egykor volt műkedvelő és amatőr fotósaira.

Köszönettel tartozunk azoknak a személyeknek, akik a felhívásunkra vették a fáradságot és előkeresték ezeket a számunkra igen fontos képeket. Különösen értékesek a nagyobb egységet képviselő fotóanyagok, amelyeket **Kosztolánczy Tibortól, dr. Petényiné Dömsödy Ágnestől, Nagy Zoltántól, Tóth Szilárdtól, Jámbor Évától, Varga Zsófiától** kaptunk felhasználásra.

De legalább ilyen fontosak a helytörténeti gyűjtőktől, így **Molnár Józseftől, Spiegler Tibortól, dr. Kaczmarski Jánostól, Pittmanné Mikó Ildikótól** és másoktól begyűjtött fotográfiák is, amelyek egymás mellé rakva megismerhetővé teszik Szombathely 20. századi történetének számos érdekes pillanatát.

Műkedvelő és amatőrfényképezés Szombathelyen

Hegedüs Miksa
Szombathely.
Horváth B-tér 9. szám.

A nyári időnyre beszerezhetők: „Bosco”, „Alba”, „Teddy”, „Union” és „Kodak” fényképező kamerák 7 frittól feljebb.

„Slazenger”, „Bossey”, „Prosoer”-féle angol rukettek és tennis-labdák. — Kerti bútorok. Hirtalányok. Tornászó készletek. Utazási kellékek. *Lignum sanctum* tevélygék.

Telefon szám 42.

Felölttek! Ledogynak! Finnak!
Marsdóti emléket nyújt az
ZEISS IKON fényképező kamera!

Zeiss Ikon

OKULÁRIUM SINGER IRINA, FÉNYKÉPESZETI ÉS FÉNYKÉPESZETI SZAKKÖZVETÉSI IRODA SZOMBATHELYEN, SZOMBATHELY, SZOMBATHELYI UTCA 4.

Ha nem tud fényképezni, díjtalanul megtanítjuk. Zeiss Ikon, Ikonosok és Vaghtlander lemezekből építünk minden nagy világosító. Kedveskedő tanácsokat fogadunk. A világosító -GEVART- lemezek -Gevart- típusú lemezek. Egy párna -Gevart- Cill és Kiváló vöröses -Gevart- lemezek.

Idék. Gévaent Scaldia lemez, 9x12 magas fényképezőgéppel 2 pengő. 2/65x9 magyarában ugyanaz 1 pengő 40 fillér. Lemezok darabonként is kaphatók! Sz12 magyarában Scaldia 17 fillér, 0/5x9 magyarában 12 fillér.

A külön előadott lemezek és filmek díjmentesen és szívesen tesszük szívesen. Képek kényesek magy.

Okulárium, Singer Irina, fényképezési és fényképezési szakiskola
Szombathely, Hegy-utca 4. (Vait becsomplak.)

Kassai Lajos-utca 6./ Földes nyomonvezető: Hegedüs Gyula

ÖNIS FOTOGRAFALJON SINGERTŐL
FOTÓSZAKKÖZVETÉSI IRODA
FOTÓSZAKKÖZLET - FŐTÉR

Most nagyon előcsó, nagy előpó-laszítókomból „Takarékoslagy” - is -cha

Amatőr fényképezészek
hivatalosnak emlékeztető kellékeknek
széles választék, ykkor megkészt
gyorsan lehozjuk!

KNEBEL
széles és kék, szíves
fényképezési műhelyek

SZOMBATHELY
Földes Irina
utca 24. szám,
TELEFON
196.

A Vas megyei Fényképezés Kisz legújabb gyorsszolgáltatásai:

FÉNY-SZÓV
Szolgáltatásokban

A 20. század első éveire kialakultak az objektív- és fényképezőgép-gyártás vezető műhelyei, sőt gyárai és a felvevőpiac egy fontos szelete: az amatőrfényképezők növekvő tábora.

Az egyes országok az adott régió sajátosságainak megfelelően váltak a nagy cégek felvevőpiacaivá. Magyarországon legnagyobb részét a német, kisebb mértékben az angol, francia és az amerikai gyártmányok forogtak közkézen.

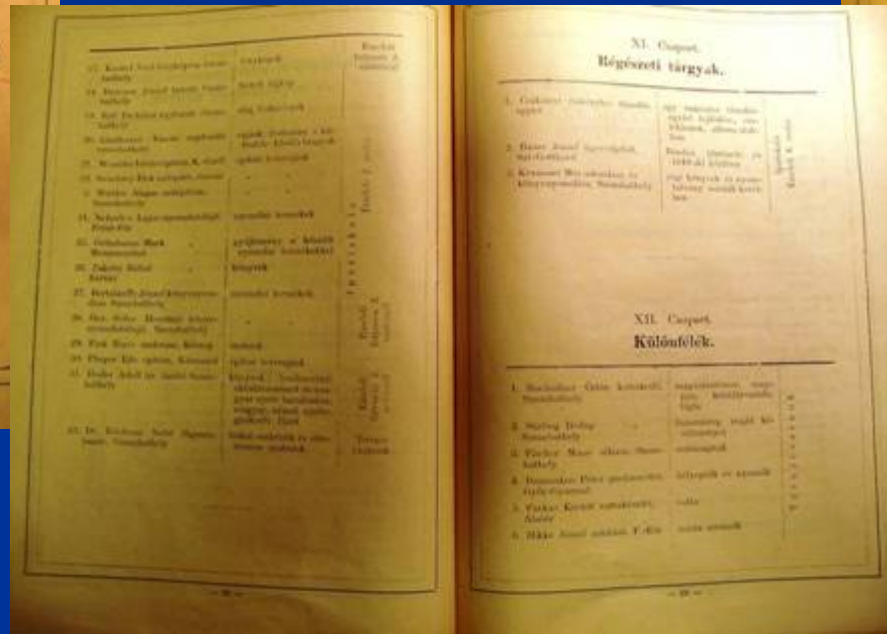
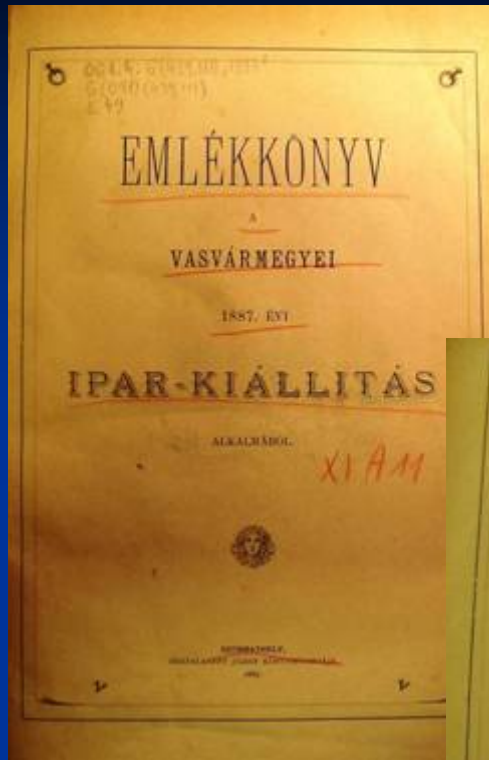

Beck Vince

A szombathelyi születésű Beck Vincze, mint arany és ezüstműves az 1840-es években alapozta meg a szombathelyi fényképezést, és ismerté tette a dagerrotípiát. A boltját 1825-ben alapította és a városban úgy ismerték, mint a régi ezermesterek furfangos utódját. A mesterjegyes ötvös és ékszemunkáit az 1940-es években már a gyűjtők keresték. Unokája, Gonzalesné Beck Irén elbeszélése szerint az ékszerészt minden érdekelte, így a fényképezés tudománya is. Az 1940-es évekre a műtermük berendezése elkallódott, ekkor már csak néhány darab dagerrotípia volt a birtokukban.

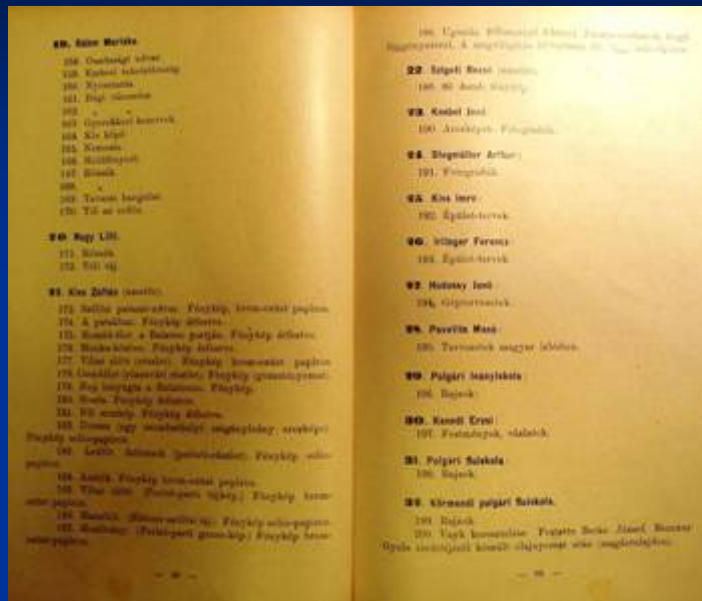
1887

Knebel Ferenc Knebel Jenő

Szombathelyen az 1887. évi vasvármegyei ipari kiállításon a festmények és a tervrajzok között még újdonságként és érdekességként szerepelnek Knebel Jenő fényképész képei, aki kezdetben festésszettel foglalkozott, de csakhamar megfogta a fényképészetet, mint művészetet.

1903

Az 1903. évi szombathelyi ipari kiállításon **Knebel Jenő** mellett már más fényképezők, sőt az amatőrök is bemutathatták munkáikat. A katalógus szerint a „fényképészetet, mint művészetet Knebel Jenő cs. és k. udvari fényképész szép színezett női arcképpel és egyéb sikerült felvételekkel, **Kiss Zoltán** pedig különböző, részben színezett táj- és arcképekkel mutatja be.”

A katalógusban megemlítik még **Stegmüller Arthur** fényképészt, valamint az amatőr fotós **Szigeti Rezsőt**, aki 86 darab képpel szerepelt a kiállításon. Az amatőr kategóriába sorolt Kiss Zoltán 15 képének címét is felsorolták az előhívott fénykép anyagának megnevezésével együtt.

Boldogházi Kiss Zoltán

F. 224/2

FOTOGRAFIA

AMATŐRFÉNYKÉPÉSZETI HAVI FOLYÓIRAT

A Budapesti Kamera-Club, a Zombori Műkedvelő Fényképészek Egyesülete, a Nagyvárad Műkedvelő Fényképészek Köre és a Photo-Club Segítségével Műkedvelő Fényképészek Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkeszti és kiadja: **KISS ZOLTÁN** - Szombathely

66-73 ezer. Uj kiadás: 66-73 ezer.

„AGFA“-Photo-Handbuch

132 szövegoldal, terrakotta színű vászonkötésben. Ár 40 fillér.

„Agfa“-Prospektusok 1909.

16 oldal, magyar nyelvű szöveggel, **ingyen** a szaküzletek útján.

Utolsó „AGFA“-ajándékok	*****	Röntgen lemezek. **
	*****	Megvilágítási táblázat. II. b. sz. **
	*****	Réz-erősítő, Szab. bej. **
	*****	Öllámpa-lámpa. II. b. sz. **

Legjobb alkalmas téli tájkép-felvételekhez a

Chromo-„ISOLAR“-lemez,

sikkfilm és zsebfilm.

Próbák korábbiaknál **ingyen sárga színű-üvegl** és használati utasítással minden csomagban. Magas sárga-árú tisztasággal. 20° W. — 13° Sch. Fényhatás mérsék. Tág tér a megvilágításban. Beszerzeték a szaküzletek útján.

Az amatőr-fotós és szakíró Kiss Zoltán 1904–1914 között a havonta megjelenő *Fotográfia* című amatőr-fényképezési képes folyóiratot szerkesztette, amely Szombathelyen jelent meg.

Szerkesztője és kiadója Kiss Zoltán, míg munkatársa a budapesti Kelen Béla dr. volt. Kiss Zoltán a folyóirat mellett kiadott egy gyakorlati útmutatót a kezdő és az előrehaladott fényképezők részére, amely olyan sikeres volt, hogy 1916-ban már az 5. átdolgozott formátumban jelent meg 9–12 ezer példányban.

Kiss a maga korában a legismertebb szombathelyi amatőr-fotós volt, hiszen 1905–1910 között számos hazai és külföldi kiállításon indult.

Vizmathy Géza

A fényképezés tömegessé válásának időszakára esett a szombathelyi városi pénztárnok, az amatőr fotós Vizmathy Géza munkássága és tevékenysége. Fotóművészetére a folyamatos kísérletezés volt a jellemző.

A képeiből megismerhetjük Szombathely hétköznapijait, polgárainak életét és a város mindennapjait 1899–1910 között. A pénztárnok számos felvételt készített a családjáról, lakásának berendezéséről, kirándulásairól, nyaralásairól: Németújvártól az adriai Abbáziáig. Modelljeit többnyire természetes környezetükben, otthonukban vagy a szabadban fényképezte, a mindennapi élet apró tevékenységei közben pl. sport, kirándulás, zongorázás közben.

De képeinek zöme Szombathely város épületeiről, utcáiról és tereiről készültek. Jelentőségét azért emelhetjük ki, mert Ő készített először a városban olyan felvételeket, amelyeket a Székesegyház, a Domonkos- és a Református templom tornyából fotózott le. A megmaradt képeinek tanúsága szerint a felvételek elkészítése érdekében felmászott a vasúti felüljáróra, építkezési állványokra és panoráma képet készített a belvárosról, a Deák ligetről, a Szent István parkról.

Vizmathy Géza és családja

Szily János utca 12. alatti lakás

Régi vasútállomás

Szent Márton városrész térburkolása

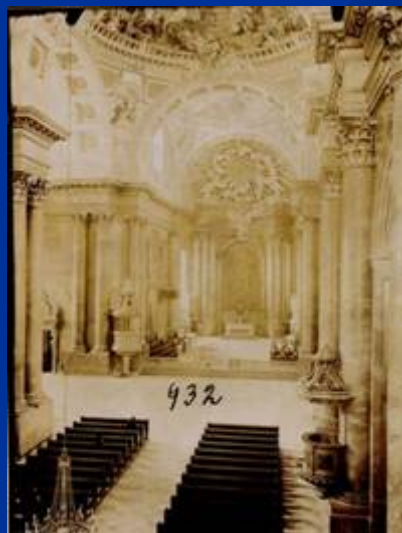

Szelestey utcai Perint-híd

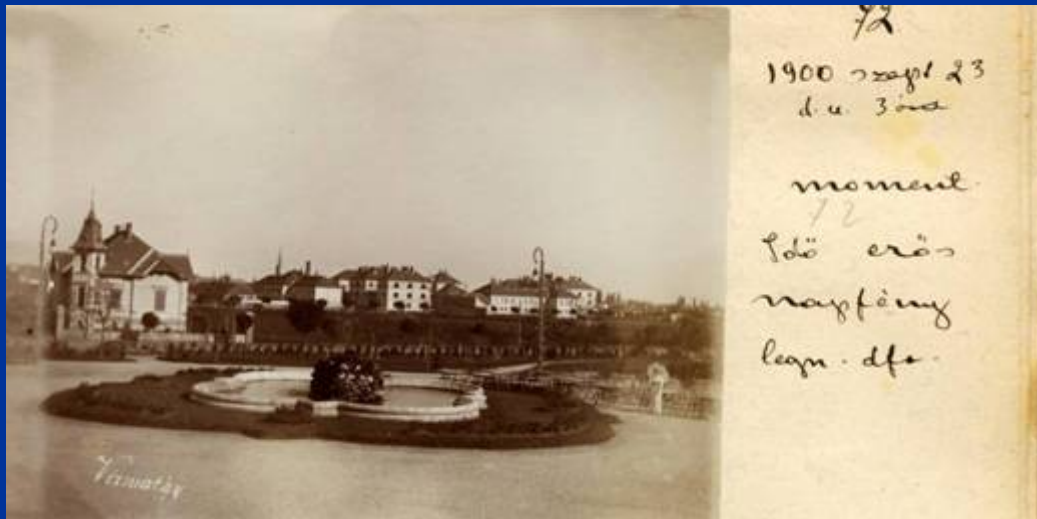
Straid István vendéglője

A székesegyház

Vizmathy a beragasztott képek mellé rendszeresen feljegyezte a felvétel készítésének pontos dátumát, az exponálási időt, a fényrekesz vagy diafragma állását, és az esetleges hibák okát. Ez ezért volt fontos, mert a gyakorlatlan fényképezők rendre túlexponálták a lemezeiket, amelyről csak később, az előhívás után derült ki, hogy nem sikerült.

De az előhívás folyamata sem volt mindig hibátlan, ha a vegyszer gyenge, vagy kimerült, esetleg hideg volt.

A KIOSZK és a Szent István park

Vizmathy szinte naponta megörökített valamit a körülötte zajló élet eseményeiből. Képeit nézve elénk tűnik a boldog békeidők jólétben élő polgárságának gondtalan élete, melynek ő is részese volt. Számptalan dolog érdekelte: a mozgás, a sport, az utazás, a lóverseny, a társasági élet, a rokonság, a család, a természet, az épületek – vagyis a pillanat szépsége és korának miliője.

460

463

461

462

Vizmathy albumából kiderül, hogy a fényképezéshez hordozható kisgépet és állványos nagygépet használt, és Judit lányát, néha a feleségét, sőt a barátait is bevonta a fényképezésbe.

305-306
 1904 október 16
 Au 1/3 in
 Sechner kúria
 Apok obiectivus
 Ligez nyílás
 villanászár
 2 1/2 cm
 moment
 exp K.L.
 1/10 napos

Lóvásártér

Állatvásártér

Holzheim Gábor téglagyára

Bilik Sándor

A szombathelyi amatőr fotós két darab albumát és számos egyéb fotóját Molnár József képeslapgyűjtőtől kaptuk kölcsön tanulmányozásra, akinek elmondása szerint alkotója egy igazi amatőr fotós személyiség volt.

De szabadidejében szívesen foglalkozott az akvarisztikával, aktív bélyeggyűjtőként mindenfelé levelezett, biciklivel és motorkerékpárjával sokfelé kirándult az országban, és Európában.

A komoly szaktudással rendelkező Bilik maga hívta és nagyította a képeit, amelyet az 1940-es évektől egy Voigtländer, az 1960-as években pedig már egy Fed típusú fényképezőgéppel készített. A háború előtt még üvegnegatívokat használt, majd a későbbiekben már színes diafilmre is fotózott, de sajnos a képeinek nagy része megsemmisült. Fotóival rendszeresen indult a meghirdetett pályázatokon, amelyet a megmaradt néhány darab székesegyházi, kőszegi házakról készített képei tanúsítanak. Molnár József elmondása szerint nagy hatással volt rá Bilik Sándor munkássága, hiszen példája nyomán kezdett el ő is fotózni.

SAVARIA FOTOKLUB
72.

IGAZOLVÁNY
BILIK
SANDOR

beosztásban
Savaria Fotoklub
oklógia
Szombathely 1908. I. 12.
aláírás
Sandor Bilik

H. Sz. Sz. 1930-I. - Nyomell. 279.
20 000. sz. 1936. I. 2706 Zsiglói nyomda
M. Sz. 2151-32.

Nemzetiség	Év: 1904	Szék. felvétel	Ervényesítés
	Hely: <i>ny - Pannónia</i>		195... I. negyed
Anyja neve:	<i>Vascha Anna</i>		195... II. negyed
	Helyi igazolása, ig. sz. I <i>UT. 076040</i>		195... III. negyed
Lakcíme:	<i>Szombathely</i>		195... IV. negyed
	<i>Dudás u. 57.</i>		
A munkabélyeges napja:		SZTK törzsszám:	* szám:
<i>1958. I. 12</i>			

Az 1934-es Ünnepi Héthez kapcsolódó atlétikai verseny sportágai

1938. június 4-én Hlond bíboros lengyel hercegérsek felszentelte a Szent Quirin plébánia templomát.

1938. június 20-án 50.000 ember hódolt a Szent Jobb előtt Szombathelyen.

Fotólapok és fényképek

Az albumok mellett a szombathelyi magángyűjteményekből olyan levelezőlap-osztásos fényképek is előkerültek az 1910–1930-as évekből, amelyeket nem vehetünk egy kalap alá a kereskedelemben vásárolható képeslapokkal akkor sem, ha azokat levelezőlapként használták. Ugyanis vagy fényképész által magánmegrendelésre készített, vagy eleve privát fénykép volt, amit olyan fotópapírra másoltak, amelyeknek nem fényérzékeny oldalát vonalazással látták el, néha még azt is rányomták, hogy Levelezőlap.

Megjelenése a fénykép használatának teljesen új formáját jelenti, amellyel az emberek közötti kapcsolattartásnak lett egy sajátos, egész személyes eszköze.

Szent Márton ereklye hazahozatala
1913-ban.

Mikes János püspök hazaérkezése
1928. dec. 7-én.

Az 1934-es Ünnepi Hét megnyitása.

XI. Horthy István távlovagló verseny
1936. jún. 3-án.

Szakácsművészeti kiállítás, 1927.
dec. 4-én.

Olasz-magyar képzőművészeti
kiállítás, 1928. szept. 3-18. között.

Országos Dalostalálkozó, 1936. jún. 28-29-án.

A Hősi emlékmű (Kürtös)
felavatása 1928. máj. 20-án.

A Vasi 83. gyalogezred hősi
halottainak emlékművét
1931. máj. 4-én avatták fel.

Szent Márton kútját 1938-ban
állították fel.

Országos jelentőségű ünnepség
keretében leplezték le 1943-ban a
szombathelyi vasutas emlékművet.

Szombathelyi székhelyű amatőr fényképész egyesületek

- 1903 Vasvármegyei Műkedvelők Egyesülete
- 1913 „Amatőr Fényképezők Klubja” Szombathely
- 1930 Vas megyei Amatőr Fényképezők Egyesülete
- 1930 Műkedvelő Fényképezők Egyesülete, Szombathely
- 1942 Szombathelyi Közművelődési Egyesületben működő Amatőrfényképezők Vasi Egyesülése (AVE)
- 1958 Savaria Fotóklub

A Szombathelyi Közművelődési Egyesületben működő Amatőrfényképezők Vasi Egyesülete (AVE) Fényképművészeti szakosztálya a háború kitörése után vállalkozott arra, hogy országos művészi fotókiállítást rendezzen. Az ötlet Radnai Rezsőtől, AVE elnökétől származott, aki már több képzőművészeti kiállítást rendezett Szombathelyen.

Az eseményről készült katalógus szerint „régi tartozást egyenlítünk ki városunk kulturális múltjával szemben, mert a művészi fényképezés mestereinek, híveinek s barátjainak adunk Vas vármegye és Szombathely város Közművelődési Egyesülete székházának falai között maradandó élményt nyújtva mindazoknak, akik az újkori fényképezőművészet iránt érdeklődnek.”

Jámbor István képei

Hortobágyi gulya

Dolomitok

ELSŐ ORSZÁGOS MŰVÉSZI FÉNYKÉPKIALLITÁS SZOMBATHELYEN

1942 DECEMBER 6-TÓL DECEMBER 13-IG.

BENDEZI:

A SZOMBATHELYI KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLETBEN MŰKÖDŐ

AVE

(A HATÁROKÉNYESEK ÉS A HATÁROKÉNYESEK TÁRSASÁGÁNAK)

FÉNYKÉPMŰVÉSZETI SZAKOSZTÁLY.

FŐVÉDŐK:

vitéz dr. Szűcs István
titkár

dr. Grótz József
szervezőbizottság

vitéz nemcs Szécsy Imre
szervezőbizottság

dr. Mészáros Hegő
polgármester

gróf Erdődy Ferenc
Magyar Nemzeti Liga elnöke

dr. Simon László
szervezőbizottság elnöke

Petrányi György
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Balás-Piri Gyula
szervezőbizottság elnöke

vitéz Torontály Imre
szervezőbizottság elnöke

VEDŐK:

dr. Bárány László
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Páky Arnold
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Jámbor Ferenc
Magyar Nemzeti Liga elnöke

dr. Bariska Mihály
Magyar Nemzeti Liga elnöke

vitéz Matolcsy János
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Marasztó Ferenc
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Németh József
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Király Péter
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Horváth Kálmán
Magyar Nemzeti Liga elnöke

vitéz Nári Szabó József
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Wille Lajos
Magyar Nemzeti Liga elnöke

Horváth Ferenc, Szombathely. AVE.

163. Őszi szántás.
164. Erdélyi népviselet.
165. Őszi hangulat.
166. Bástya-részlet.
167. Román anyókák.
168. Kalotaszegi leány.

Horváth István, Debrecen. DF.

169. Kelet felé.
170. Dodó.
171. Baleset.

Horváth Mihály, Sopron. SF.

172. Lósztatás.
173. Halászművészet.
174. Törtetők.
175. Behavazva.
176. Csilingelő napsugár.
177. November.

Dr. Horváth Viktor, Szombathely. AVE.

178. A hegyek csúcán.
179. Tiroli völgy.
180. Várablakban.
181. Virágszedés.
182. A gleccserek világában.
183. Régi belváros.

gróf Hoyos György, Budapest.

184. Ischia sziget.
185. Mosquée principale.
186. Tevék.
187. Málta és Tunisz között.

Hudetz Emil, Szombathely.

188. Akáclobos kislalu.

gróf Hunyadi Vendula, Bpest.

- 188/a. Monte Carlói kikötő.

Jámbor István, Szombathely.

189. Hortobágyi gulya.
190. Csutár.
191. Dolomitok.

Joó Imre, Nagykanizsa.

192. Az Isten házában.
193. Szomjúság.

Juhász Miklós, Debrecen. DF.

194. Nyár.

ij. Kaczur Pál, Cegléd. „Ceglédi fényképezés”.

195. Tavasz.
196. Elmulás.
197. Hajón.
198. Székely férfi.

Keleti Miklósné, Tata.

199. Akt-tanulmány.
200. Kocsiról.
201. Vaddisznó.
202. Fátyol mögött.

Keszegh Tibor, Komárom.

203. Csigá.

Király Zoltán, Vecsés. DF.

204. Bizalmatlanság.
205. Tóparton.
206. Bobócok.
207. Türelemsport.
208. Kedvesmővér.

Kleiban Ernő, Salgótarján.

209. Ködös reggel.
210. Imádkozó anyóka.

Kneusel Andrea, Debrecen. DF.

211. Elmélázó szemek.
212. Ifjúság.
213. Aszmann Ferenc arcképe.

A kiállítás zárónapján **Radnai Rezső** köszönte meg az AVE tagtársak segítségét és kihirdette, hogy az egyesület „*a kiváló amatőr-művészt **Lenarschich Imre** dr-t tünteti ki az alapítási év és az első kiállítás arany emlékérmével*”, mert így kívánták elismerni tagtársuk addig elért eredményeit.

Radnai a kiállítás rendezőjeként javasolta még, hogy **Hodászy Ivánnak** adják az AVE Kiss Zoltán emlékére alapított díját, amelyet a Szombathelyi Honvédnep című filmért ítéltek neki.

Legvégül pedig felolvasta a díjkiosztó bizottság határozatát, amely szerint **Csatáry István, Dömsödy Péter dr., Fábíán Gyula, Haupt Buchenrode Herbert báró, Nagy János dr., Nádas Róbert, Kovács Zsolt, Németh Tibor, Langer Tivadar, Sötér Antal, Szemerey István** szombathelyi kiállítók valamennyien a kiállítás oklevelét nyerték el.

A szállósi templom építése és avatási ünnepsége 1943. aug. 22-én.

Szombathely 1944. október 17-ei bombázása utáni romok és a háború utáni újjáépítés.

A szombathelyi Főtér az 1945 utáni években.

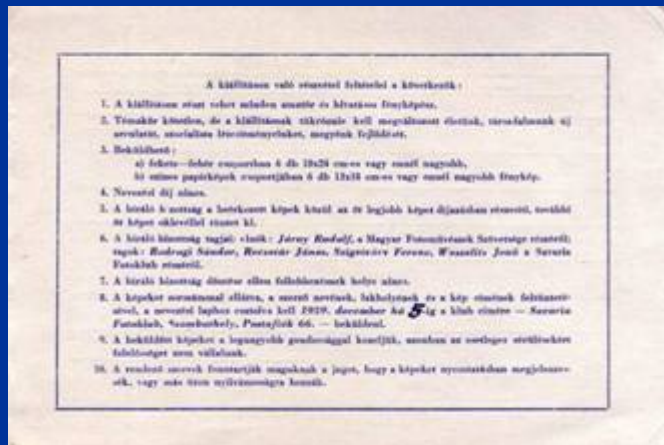

1956 szeptemberében a szombathelyi fotóéletnek megbecsülendő hagyományaira hívta fel a figyelmet **Weszelits Jenő**. Véleménye szerint a fényképezés magyarországi elterjedésétől egészen az 1950-es évek közepéig a város amatőr és hivatásos fényképészei aktívan vettek részt az ország fotóséletében.

Ezt bizonyítják a technikai újítások és a megrendezett országos és helyi fényképkiállítások. A háború után egyre többen vásároltak maguknak fényképezőgépet, de elmaradtak a fotótanfolyamok, előadások, amelyek tanulási lehetőséget biztosítottak volna a kezdő és haladó amatőröknek. Az ötvenes években, számos üzemben és művelődési otthonban alakult fotószakkör, de ezek egymástól függetlenül működtek. Ezekben a szakkörökben nem vettek részt az idősebb, gyakorlottabb fotósok.

Ennek is tulajdonították, hogy az 1955-ben rendezett két kisebb helyi kiállítás nem ütötte meg a megfelelő színvonalat. De nem járt sikerrel az ekkor megrendezett fotótanfolyam sem, amelyre nagyon kevesen jelentkeztek. Ezeket a hiányosságokat feltárva Szombathely fotósai elhatározták, hogy a TTIT művészeti szakosztályán belül fotócsoportot hoznak létre, amely összefogja a különálló fotószakköröket, amely tanácsaival segítséget kívánt nyújtani technikai és esztétikai problémáik megoldásában.

Savaria Fotóklub

Bilik Sándor: „Hosszú gyűlésen”

A Sportház, az SzTK és a Lenin-szobor története.

A szombathelyi gyerekek.

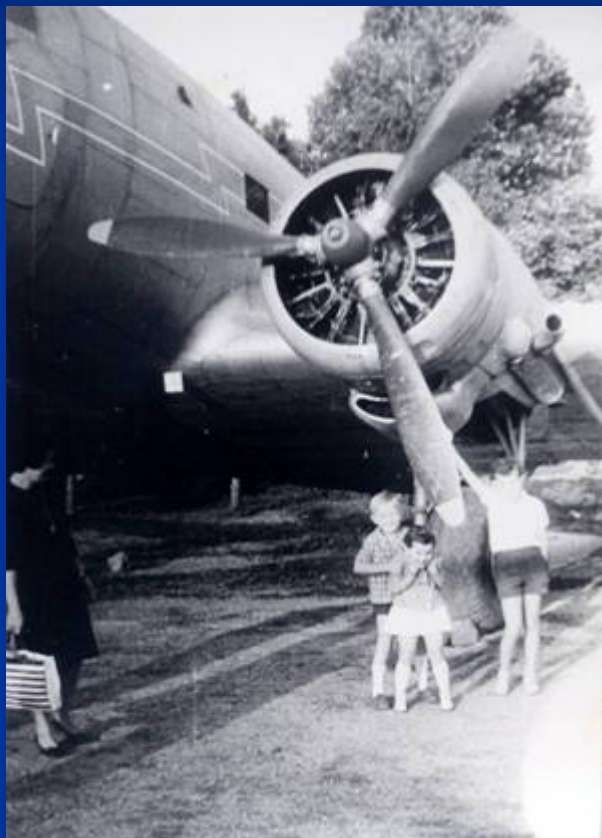
1970 körül egymillió fényképezőgép volt az országban, ami azt jelentette, hogy a családok közel fele rendelkezett vele. Ez a szám a nyolcvanas évekre tovább nőtt. A fényképezés sokkal inkább műveltség, érdeklődés, divat, műszaki érzék, kézügyesség kérdése volt.

A hetvenes években végzett felmérés szerint a magánfényképezők által használt fényképezőgépek kétharmada olcsóbb, de a legegyszerűbbeknél többet tudó gép volt, Szmena, Certina, de használtak drága amatörgépeket is, ilyenek a Practica, a Pentacon, a Yaschica. Egyes automata gépekhez már egyáltalán nem kellett tudni fényképezni.

A magánfényképezőkre jellemző, hogy általában ritkán, inkább csak különleges alkalomból fényképeztek. Témáik nem sokat változtak a két háború közöttihez képest. Rendszerint előkerült a fényképezőgép ünnep, nyaralás, utazás, családi és baráti együttlétek idején.

Ha gyerek volt a családban, akkor az ő növekedését, fejlődését örökítette meg a fényképező családtag, aki szinte mindig a családfő volt.

Varga Karcsika és Zsófika édesanyjukkal Szombathely legizgalmasabb helyszínein.

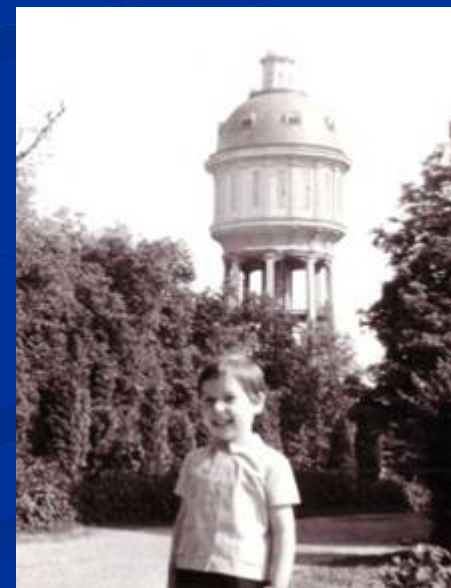
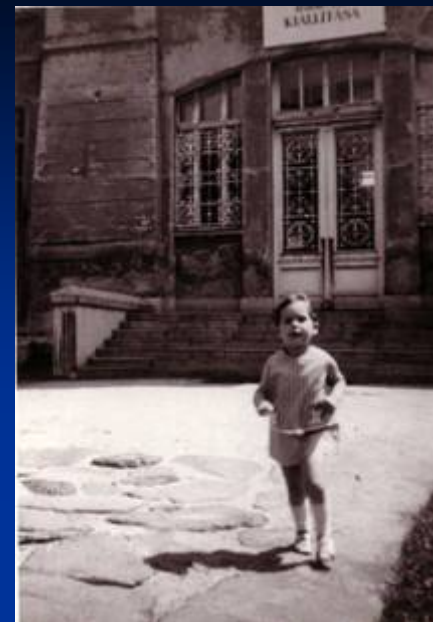

Jámbor Évike divatbemutatója a szombathelyi Főtéren.

Tóth Szilárd kislánya bemutatja Szombathely idegenforgalmi nevezetességeit.

A nyolcvanas években dinamikus változás következett be, a képek többsége az évtized végére színes lesz, ami a fordítós papírok elterjedésével magyarázható, ilyen módon ugyanis már színes diáról közvetlenül készülhet papírkép, míg korábban ez csak negatívról volt lehetséges.

A sokszor gyenge minőségű magánfényképek általános jellemzője, hogy a képeken mindig, mindenki maradéktalanul jól érzi magát, mosolyog, nevet, viccel. A fénykép az együtt eltöltött idő kellemes voltát, a családtagok, a baráti kör együvé tartozását hivatott kifejezni. A magánfényképeket gyakran adják tovább ajándékként, mivel minden másnál alkalmasabbak az emlékek felidézésére.

